

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska
Sędziowie:	SSO Dariusz Małkiński SSO Cezary Olszewski (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2015 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.**

przeciwko Z. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Elku

z dnia 24 marca 2014r., sygn. akt I C 829/13

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- 1) zasądza od pozwanego Z. Z. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 5.778,92 zł (pięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami od dnia 05 lipca 2013r. do dnia zapłaty;
- 2) umarza postępowanie w pozostałej części;
- 3) koszty procesu między stronami wzajemnie znosi;

II. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 889 zł (osiemset osiemdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu przed Sądem II – giej instancji, w tym kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: I. Ca. 249/14

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 8.906,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 września 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 2.684,49 zł skapitalizowanych odsetek z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lipca 2013 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania.

Pozwany Z. Z. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa podnosząc m. in. zarzut przedawnienia.

Ustosunkowując się do powyższego stanowiska, powód zmodyfikował swoje roszczenie w ten sposób, iż wniósł o zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kwoty 5.778,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie o sygn. akt: I. C. 829/13 Sąd Rejonowy w Elku oddalił powództwo.

Z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy wynika, że Z. Z. zawarł z (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę pożyczki nr PG\ (...) - europożyczka na karcie VISA w kwocie 12.471,47 zł. Pozwany zobowiązał się do spłaty pożyczki w 48 miesięcznych ratach, w tym 47 równych ratach oraz ostatniej raty wyrównawczej, począwszy od następnego miesiąca po dacie udzielenia pożyczki zgodnie z § 2 pkt 1 umowy. Zgodnie z § 2 pkt 11 i 12 tej umowy w przypadku zwłoki z zapłatą co najmniej dwóch pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności bank zobowiązał się do wezwania korespondencyjnie do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki, a jeśli pozwany nie ureguluje zaległości w powyższym terminie bank ma prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia. Nadto pozwany w zakresie roszczeń banku wynikających z umowy poddał się egzekucji w trybie przewidzianym przez prawo bankowe.

Pozwany pożyczki nie spłacił, a bank nie wypowiedział mu umowy, ani nie wystawił bankowego tytułu egzekucyjnego, lecz w dniu 29 września 2010 r. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności. Na mocy § 4 pkt 3 tej umowy cendent, czyli bank zobowiązał się w terminie 30 dni od zawarcia umowy zawiadomić dłużników o przelewie wierzytelności, jednak z tego obowiązku się nie wywiązał. W aktach sprawy znajduje się pismo z (...) Bank S.A. skierowane do pozwanego Z. Z. z dnia 29 września 2010 r. zawiadamiające go o przelewie wierzytelności, ale brak jest dowodu, że pismo to zostało doręczone pozwanemu. W tych warunkach Sąd Rejonowy przyjął, że pozwany nie wiedział o przelewie wierzytelności.

Dnia 11 października 2010 r. powód skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 12.799, 54 zł, jednak brak jest dowodu jego doręczenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy przyjął, że bank nie wypowiedział umowy pożyczki i nie wezwał pozwanego do zapłaty, mimo, że taki obowiązek wynikał z zawartej umowy. Powód nie udowodnił też, że pozwany wiedział o nabyciu przez niego wierzytelności.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwanego, Sąd Rejonowy przyjął, że obowiązek pozwanego dotyczący spłaty raty pożyczki powstał najwcześniej w dniu 24 października 2008 r. Podkreślił, że umowa została zawarta w dniu 7 maja 2007 r. i już po niezapłaceniu 2 rat przez pozwanego, bank mógł podjąć czynności zmierzające do wyegzekwowania należnej mu kwoty, czego jednak nie uczynił. Odnosząc się do umowy stanowiącej źródło zobowiązania Sąd I instancji wyjaśnił, że w przypadku zwłoki z zapłatą co najmniej dwóch pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności bank zobowiązał się do wezwania korespondencyjnie pozwanego do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki, a jeśli pozwany nie ureguluje zaległości w powyższym terminie bank winien był wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia. Powód nie podał, jaką kwotę i kiedy regulował raty. Sąd I instancji zwrócił również uwagę, że powód dochodził od pozwanego kwoty 8.906,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 września 2010 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 2.684,49 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek. Jakkolwiek kwota 8.906,00 zł nie występuje w harmonogramie spłat, jednak wynika z niego, że pozwany najpóźniej w październiku 2008 r. nie zapłacił wymaganej raty i zaprzestał w ogóle spłacania pożyczki. Tak więc zgodnie z zawartą umową najpóźniej ze skutkiem na koniec 2008 r. umowa powinna zostać przez bank wypowiedziana.

W świetle powyższego na gruncie art. 120 § 1 k.c. Sąd Rejonowy przyjął, że bieg terminu przedawnienia rozpoczął się najpóźniej w styczniu 2009 r., a zakończył w styczniu 2012 r. W tych warunkach Sąd I instancji przyjął, że cała dochodzona przez powoda kwota uległa przedawnieniu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód (...) S.A. we W., zarzucając Sądowi Rejonowemu:

- 1) błąd w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegający na przyjęciu, że:
 - a) cedent strony powodowej, tj. bank zobowiązany był w umowie pożyczki do wezwania pozwanego do zapłaty zaległych rat w razie uchybienia przez pozwanego płatności co najmniej dwóch rat za dwa pełne okresy płatności,
 - b) cedent strony powodowej „nie wypowiedział umowy pożyczki i nie wezwał pozwanego do zapłaty, mimo, że taki obowiązek banku wynikał z zawartej umowy”,
 - c) bieg terminu przedawnienia roszczeń strony powodowej „rozpoczął się najpóźniej w styczniu 2009 r., a zakończył w styczniu 2012r. ”,
 - d) roszczenia strony powodowej wobec pozwanego uległy przedawnieniu,
 - e) wiedza pozwanego o fackie przelewu wierzytelności na rzecz strony powodowej była relewantna dla rozstrzygnięcia w sprawie, mimo że brak było podstaw do ustalenia w/w okoliczności, które to naruszenie w konsekwencji doprowadziło do:
- 2) naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 120 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepis ten znajduje zastosowanie w sytuacji, w której jednej ze stron umowy przysługuje prawo do przekształcenia, mocą jednostronnego oświadczenia, jednego roszczenia wynikającego z umowy, którego termin wymagalności jest określony (zapłata w ratach) w inne roszczenie (zapłata w całości), w sytuacji, gdy norma wynikająca z tego przepisu nie obejmuje zakresem zastosowania takiej sytuacji.

Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 5.778,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu według norm wynikających z obowiązujących przepisów prawnych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem I i II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego materiał dowodowy, którym Sąd I instancji dysponował w niniejszej sprawie, uprawnia do odmiennej oceny stanu faktycznego i wyciągnięcia odmiennych wniosków.

Zdaniem Sądu Okręgowego, skarżący słusznie zarzucił, że § 2 ust. 11 umowy pożyczki z dnia 7 maja 2007 r. nie nakładała na pożyczkodawcę obowiązku wezwania pożyczkobiorcy do zapłaty zaległych rat niezwłocznie po uchybieniu płatności dwóch rat i wypowiedzenia mu umowy. Zasadnie również skarżący podniósł, że każda z rat pożyczkowych ma ustalony termin wymagalności, a więc roszczenie o zapłatę każdej z nich przedawnia się niezależnie od innych.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy niezasadnie uzależniał możliwość dochodzenia przez powoda roszczenia od wypowiedzenia umowy. Skoro więc, nie doszło do wypowiedzenia umowy, to tym samym nie doszło do przekształcenia roszczeń powoda o zapłatę rat pożyczkowych w jedno roszczenie. Tym samym uznać należy, że termin przedawnienia poszczególnych rat wynosi 3 lata od daty ich wymagalności. W konsekwencji uznać należy, że skoro przedmiotowe powództwo zostało złożone w dniu 5 lipca 2013 r., tym samym został przerwany bieg przedawnienia wszystkich rat wymagalnych po dniu 5 lipca 2010 r., czyli od 38 do 48 raty według harmonogramu (k. 53), co daje łączną kwotę

5.778,92 zł wraz ze skapitalizowanymi odsetkami. Zarzut przedawnienia pozwanego wynikający z art. 120 § 1 k.c. – wbrew stanowisku Sądu Rejonowego – okazał się niezasadny.

Brak jest też uzasadnionych podstaw, aby dla stwierdzenia ważności umowy cesji, dłużnik musiał być o powyższym fakcie zawiadomiony. Zgodnie z art. 512 k.c., dopóki zbywca nie zawiadomił dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik wiedział o przelewie. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a poprzednim wierzycielem.

Z powyższego przepisu wynika, że dla swej skuteczności umowa przelewu nie wymaga nie tylko zgody, czyli woli dłużnika, lecz nie wymaga nawet jego wiedzy. Wiedza dłużnika o przelewie (a nie jego zgoda) ma w świetle art. 512 k.c. jedynie wpływ na ocenę skuteczności jego świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela, a nie na skuteczność umowy przelewu (tak: wyrok SN z dnia 19 listopada 2002 r., IV CKN 1470/00, Legalis nr 59139). Oznacza to, że przelew wierzytelności następuje z chwilą zawarcia umowy bez zgody dłużnika, a więc późniejsze dyspozycje byłego wierzyciela nie mają znaczenia dla istnienia wierzytelności. W niniejszej sprawie, pozwany nie wykazał, aby po dokonaniu przelewu a przed powzięciem wiedzy o jego dokonaniu, spełnił świadczenie do rąk cedenta (banku). W konsekwencji stwierdzić należy, że roszczenie powoda określone na kwotę 5.778,92 zł nie podlegało pomniejszeniu.

Uwzględniając fakt, że w toku postępowania powód ograniczył powództwo do kwoty 5.778,92 zł, a w pozostałym zakresie zrzekł się roszczenia, postępowanie w tym ostatnim przypadku należało umorzyć na zasadzie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda na podstawie § 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. – Dz. U. z 2013 r., poz. 490).